

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra Poetiske Arbejder. - 1929

Citation: Hauch, Carsten: "Poetiske Arbejder. - 1929", i Hauch, Carsten: *Poetiske Arbejder. - 1929*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. XVI. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch03val-shoot-idm140718941948624/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Arbejder. - 1929

forlader sit Hjem og sin Fader, men som af Eros drives til en »hellig« Beslutning: uden et Ord udfolder hun sit Slør og antyder derved, at hun følger sin Fæstemand. Her ligger Digtets Kim og det fine Træk, der har betaget Hauch.

I andre Romancer vender Hauch sig mod Norden. »*Magnus og Knud Lavard*« tegner paa gribende Maade, i Folkevisens Vers, det tragiske Sammenstød mellem to Naturer: den rænkefulde, hævngerige og den retlinede uden Svig. Et hauchsk Problem, kendt fra Romanerne og »*Valdemar Atterdag*«. Hvor Digterens Hjærte er, derom kan ikke tvivles. Det lille Digt er fuldendt i sin Korthed og Enkelhed som Uhlands »*Die Rache*«; gennemtrængt af en skærende Sorg over den fagre Helts Død, afspejlende en sørgmodig Livsbetragtning. »*De to Øxer*« omhandler en Konflikt mellem en Mester og en Svend, der tror sig Mesterens Lige. Det stemningsrige Ottavedigt, der ligesom gennemskines af den »røde« Maane, varierer Temaet fra Goethes »*Zauberlehrling*« og er efter Digterens eget Udsagn udarbejdet »med Hensyn paa den aandelige Svimmelhed, den Mangel af Ærbødighed for og Erkiendelse af sandt Mesterskab, hvorpaa vore Dage give os saa mange Prøver.« Med Mesteren er Oehlenschläger ment.

I de to sidste Romancer hentes Stoffet paany fra Udlandet. »*Sveitseren*« behandler det hos Hauch ofte genkommende Motiv: Guld tørsten. For at vinde Guld træder den unge Sveitser i den franske Konges Tjeneste, trods Moderens Advarsel: fremmed Guld opvejer ikke Hjemjordens Muld. Moderen dør, Ungersvenden falder, først i Døden kommer han hjem. Som »*Søstrene paa Kinnekullen*« indeholder Digtet en Paavisning af, at den ydre Rigdom kun kan købes, ved at man mister Livslykken i Hjemstavnen. »*Kanefartene*«, et polsk Rejsbillede, hvis Versemaal stammer fra Oehlenschlägers »*Kong Frode sidder ved Juletid*«, dog uden dettes Gentagelse, er et Vidnesbyrd om, at Polen og dets Sønners Skæbne stadig

XVI

greb den gamle Digter om Hjærtet. En polsk Fange
føres mod Øst ud i det ukendte:

Og Grænen sukked og spurgte Maanen,
Hvorhen han kørte, men Maanen taug.

En grel Virkning opnaas ved at lade denne Dig-
tets sidste Strofe ende uden Rim.

VI.

I Fortalen til »Lyriske Digte« 1842 siger Hauch:
»Ingen kan...meer, end jeg selv, være overbeviist
om, at jeg ikke er kaldet til at være lyrisk Digter i
allerstrengeste Forstand.« Enhver, der kender
Hauchs Lyrik, vil være uenig med Digteren i denne
hans Udtalelse. Skiller man ud de Digte (og saa-
danne findes i enhver Digters Produktion), der er
udarbejdede uden særlig Bistand af Muserne, bliver
dog tilbage en anselig Række, hvis Læsning griber
Sindet med Andagt.

»Lyriske Digte« 1842, den første større Samling af
Hauchs Lyrik, tillader os at skelne denne i dens
Genesis, Udvikling og Højdepunkt.

I Samlingen findes optaget nogle Ungdomsdigte,
der af Digteren selv ikke vurderes synderlig højt;
de genoptrykkes som havende en vis historisk og
psykologisk Interesse. Hauchs ene lyriske Udgangs-
punkt er *Novalis*; i nærværende Udvalg er ikke op-
taget noget herhenhørende Digt, da den poetiske
Værdi ikke helt svarer til Omfanget. *Novalis'* My-
stik og Panteisme opfylder Digteren, hvis Poesier i
denne Stil danner et Sidesykke til Schack Staffeldts
overromantiske Digte. Ungdomsdigtenes Ufuldkom-
menhed skyldes, at deres Frembringelser selv som Dig-
ter ganske var i »Tilblivelsens Øieblik« (Fortalen);
de indeholder dog baade i Tanke og Form meget
kønt. Hertil hører »En Phantasie, digtet efter Læs-
ningen af *Novalis*«, der paa én Gang giver *Novalis*

XVII